

teljességgel elítéljük Larisch grófnénak történetírói babérokra való törekvését. Dehogy éppen Lujza hercegasszony mézzen le rá az erkölcsbíró magaslatáról, arra igazán nem szolgált rá. Talán ő sem akart egyebet, mint maga az ő erkölcsbírája: — beszéltetni magáról.

Azt mondja Lujza abban a nevezetes interjúban, hogy mikor szegény Rudolf trónörökös haláláról értesült:

— Eszméletlenül estem össze, amit azonban helytelenül cselekedtem.

Hát mi azt tartjuk, hogy nem akkor cselekedett helytelenül, mikor (ugylátszik, tőle függött) eszméletlenül összeesett, hanem akkor cselekedett helytelenül, mikor — az erkölcsbíró szerepére vállalkozott. Éppen ő! ...

(Az expedíció.) Ugy látszik Crnagócia és Albánia felől a vihar csakugyan elült és most már nyugodtan beszélhetünk, írhatunk és expedíciózhatunk. Ne méltóztatásuk azonban megnyugtató bevezető mondatom után esetleg az albán-expedícióra gondolni. Mert van ám annál sokkal olcsóbb expedíció is. A Próféta törzsvendégei jól ismerik. Mindössze egy koronába kerül ez az expedíció. Danczinger lelke rajta, ha nem hamisítatlan. Áll pedig ez az expedíció egy fél liter magyaradiból és egy kis üveg parádiból, összeöntve egy literes üvegben. Mikor az albán expedíció híre járt és arról volt szó, hogy az megint belekerül néhány százmillióba, a Próféta egyik törzsvendége, aki föltette magában, hogy addig, míg a szivárványnak mind a hét színe meg nem látszik az orrán, (egyelőre még csak a vörös, sárga és lila látható rajta), addig mindig expedíciózik, szomorúan felsóhajtott:

— Istenem, Istenem, minek az a drága albán expedíció. Mennyi expedícióra telnek annak az árából a Prófétában!

Éljen Ferrer! Ezt harsogták tegnap Alfonz király felé, amikor bevonult Poincaré oldalán Párisba. A közönség a vendégszeretet ovációjával fogadta a spanyol királyt, egy épülő házról a munkások csapata élénken emlékeztette a kivégzett tudósra. A tüntetéseknél az lett a következménye, hogy a rendőrség munkába lépett, francia és spanyol anarchisták letartóztatása javában folyik. Lyonban tíz anarchista került kézre, a fővárosban, Bacellonában és Montpellierben veszedelmes levelezéseket foglaltak le. Ugy látszik, Alfonz ellen erősen felkészültek párisi látogatása alkalmából az anarchisták. A spanyol király ezzel szemben vígasztalódhatik az aranygyapjas-rend jelvényeivel, amivel Poincaré megtisztelte. A diszlakomán különben a két államfő a legtestvériesebb nyilatkozatokat cserélték ki, konstatálták az érdekek azonosságát, a két nemzet sorsának közösségét. Alfonz tizenegyig volt az Elysée-ben, cerelet tartott, hosszabban beszélt miniszterekkel, mindenkit elbűvölt egyszerűségével és végül vérteseiktől kísérvé haza ment a külügyminiszeri lakására.

450 póttartalékos családja nyomorog Szegeden.

— Mennyit adott a város? — És mennyit adott az állam. — Egy eset a sok közül. —

(Saját tudósítónktól.) Hiteles statisztika beszél arról, hogy a *fenyegető háború négy-százötven családot döntött nyomorba Szegeden*. Ez a fekete kimutatás megtekinthető a város könyvvivői hivatalában, *Skultéthy* Sándor főkönyvvivőnél, ő vezetett listát azokról a családayokról, akik végső kétségbeesésükben *Lázár* György dr. polgármesterhez fordultak, hogy kenyérre való könyörögienek éhező gyermekeik számára. A polgármester természetesen csak annyit osztott szét közöttük, amennyire a közgyűléstől fölhatalmazást kapott. *Háromezeröt-száz korona ez az összeg és hat részletben* szavazta meg a közgyűlés. Először a múlt év decemberében ezer koronát, azután öt ízben 500 koronát utalt ki. A város jótékonyága ezzel ki is merült, a pénz már hetek óta elfogyott és azért, hogy csak ennyi áldozatkészség teltett a várostól négy-százötven nyomorgó családdal szemben, vajmi kevés szemrehányással szabad illesni magát a várost. Hiszen az állam még ennyit se tett: egyáltalán nem tett semmit. Pedig a nyomor még mindig nem múlt el, noha elmúlhatna, ha hazaengednék a behívott családok póttartalékosokat. De nem engedik. Hiába ringatják őket magukat abba a rózsás képzelődésbe, hogy Nikita engedett, tehát őket is engedik. A katonai hatóságok kijelentették, hogy a külügyi helyzetben beállott javulás még korántsem teszi lehetővé a katonai leszerelést és a készletek maradnak a helyükön, mindaddig, amíg Albániában nem lesz tényleges rend és nyugalom. Szóval: ha újabb katonai előkészületeket nem is tesznek, az eddigieket bizonytalan ideig fentartják.

És ez szorosan összefügg annak a 450 családdal a sorsával, amelyek éppen emiatt sanylik a nyomorúság legrettenetesebb kálváriáját. Bezzeg másképp gondoskodik Ausztria az olyan családokról, amelyeknek a kenyérkeresőjét elviszik katonának. Ott törvény van rá, hogy az állam segíteni tartozik az apáktól megfosztott családokat. Az anyák naponta egy koronát kapnak, azonkívül minden keresetképtelen gyermek után még 80 fillért. De hát ez Ausztriában van, a hol az állam emberségesebben gondolkodik, mint nálunk.

Négy-százötven család! Most, hogy a város kasszájából az ő számukra kifogytak már a pénzek, nem várhatnak senkitől semmit. Egy öregasszonyt, akinek a fiát elvitték, legutóbb a jótékonyági egyesületekhez utasították a városházán. Elment egyik előkelő ilyen egyesülethez és kapott — *egy koronát*. Kovács Istvánnak hívják. Közelebbi címe megtudható a katonai ügyosztályban. De ebben még nincs semmi meghatározó, mert a jótékonyásra szorulóknak tulajdonképp része ehhez már hozzá van szokva. Sok póttartalékos családapa fütyül is az efféle jótékonyagra és inkább — keservesen és kevesebb előkelőséggel — maga gyakorolja. *Számos család abból él Szegeden, amit a behívott póttartalékos apa küldözget havonként a boszniai hegyek közül.* Miből, miből, ugy-e bár? Hát abból, amit ott mint káplár, vagy cukszfűrer *zsold fejében kap*. Ezt küldik haza az éhező, siránkoló porontyoknak és hogy ez nem mese, szintén hitelesen ellenőrizhető a katonai ügyosztályban. Ott is úgy tudták meg, hogy a feleség — mert az ura éhségről és sok egyébről

panaszkodott terjedelmes levelekben — fölment a katonai ügyosztályba kérvénnyel a kezében, bocsátának már haza a család fenntartóját. Az ügyosztály eljuttatta a folyamodást a katonai parancsnoksághoz, onnan azonban rövid válasz érkezik minden ilyen esetben. Annyi, hogy: nem lehet. És a szegény, szomorú családapák küldik tovább a zsoldjukat Boszniából ...

A családoknak azonban csak a kisebbik része az, amelyik így nyomorog. A többiek nyomorgásában megdöbbentő fokozatok vannak. Némelyik család örül, ha van kenyér egész héten. Hus? Akkor kerül az asztalukra, ha a jó szomszédok megszánják. Megszánják, mert már a háziur se könyörül rajtuk. Persze, hogy tartóznak a házbérrel, hogy hátralékban vannak sok hónappal.

Egy eset a sok közül: *Czirák Péterné* esete. *Czirák Péterné* Rókuson lakik, most a Fertő-utca 4. szám alatt, azelőtt a Pacsirta-utcaiban. Azért kell ezt megmondani kérem, mert ez a szegény *Czirák Péterné*, akinek az urát *hat hónap óta benntartják*, akinek két apró gyermeke és édes anyja van, akik mind a férj keresetéből éltek, ez a *Czirák Péterné* egy-két hónap előtt a Pacsirta-utcaiban lakott ugyanannak a háziurnak a házában, akinél most a Fertő-utcaiban lakik. A Pacsirta-utcaiban valamire való lakása volt a családnak évi *száztíz forintért*. Ebből egy hónapra 9 forint néhány hatos esik. Négy hónapig nem volt házbérre valója *Czirák Péternének*, de nem volt még kenyérre valója sem. Az ő ura még zsoldot se kap és nem Boszniában szolgál. *Helyben*. Nem esoda hát, hogy hátralékban volt a házbérrel. A háziur azonban megsokalta már a dolgot és egy szép elsején kitette a szűrét *Cziráknak*, pereputtyostól. Mielőtt azonban elvitette volna a szegény asszony a cók-mókját, a háziur — jó üzletember — gondolt egyet, mondván:

— Várjon csak *Czirákné*. Maga nem tud fizetni, tartozik négy hónappal és fakép-nél hagy? Lásza, én nem vagyok rossz lelkű. Én adok magának lakást a másik házamban, a Fertő-utcaiban. Ott kevesebb a házbér, évente csak kilencven forint, igaz, hogy az nem olyan uri lakás, mint a régi. De maguknak jó lesz, hiszen ugye tudnak fizetni. De kös-sünk egyezséget. A hátralékot megfizeti, ha kiszabadul az ura, az új lakásért pedig pontosan fog fizetni havonként. De ha egy részletet elmulaszt, föl mondok és nincs az a házigazda, akinél lakást kapna ebben a városban.

Czirákné szegény, nagyon megijedt. Ugy gondolta, hogy a háziurak mind jóbarátok és ő hajlék nélkül maradna, ha nem engedelmeskedne. Beköltözött tehát az új lakásba, ami csak az ilyen földhöz ragadt *Czirákné* számára lakás, egyébként kutyaöl. De még ez sem volna olyan égbekiáltó baj,

Dr. Mészáros Károly

kórodoi első tanársegéd nőorvos

lakását Tisza Lajos-körút 20. szám alá
Dr. Gróf Árpád ügyvéd
ur új házába ::

helyezte át.

Értesítés.

:: Telefon 1203. sz. ::

Legolcsóbb **kárpitos-árak** beszerzési forrása. Dus választék kész diván, ottomán, matracok, garnitúrák, gyermekágyak stb. Javítások jótállással szakszerűen eszközöltenek. Tisztelettel

BALOG,

:: kárpitos-üzlete, ::
Kossuth Lajos-sugárút 6. szám.